

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De morte Martiani et Leonis imperio, et quòd hæretici Alexandrini
Proterium occidunt, eiusq[ue] episcopatum Timotheo Aeluro tradunt. Cap.
VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

EVAGRII HISTORIAE

De morte Martiani et Leonis imperio, et quòd heretici Alexandrini Proterium occidunt, eiusq; episcopatum Timotheo Aeluro tradunt. CAP. VIII.

Seuero porrò Romanorù adhuc imperiù gerente, Martianus, cum septem solum annis regnasset, deposito hoc regno, ad præstabilius domicilium demigrauit: exemplari imperandi verè regio omnibus ad intuentum relicto. De cuius morte Alexandrini certiores facti, iracundiam cum maiore furore, & æstu contra Proterium renouarunt. Nam populus, ad iram facilè accendi, leuique arrepta occasione, ad tumultus ciendos inflammari solet, idque Alexandrinus in primis: qui quidem frequenti sua multitudine eaq; obscura & abiecta maximè se efferens, temeraria audacia magnos sumit spiritus. Atque ea de re aiunt plebeù queng; modò ipse voluerit principium dare, ciuitatem illam ad popularem ac civilem seditionem posse incendere, & quò velit deducere rapereque: adeò vti eam non pudeat res planè ridiculas & ineptas (sicut de Amasi scribit Herodotus) pleurumque confectari. Ac talis est in eiusmodi quidem rebus populus iste: at in alijs tamen non est talis, qualis contemendus videatur. Alexandrini ergo, tempore, quo præfidiorum præfectus Dionysius in superiori Aegypto commorabatur, diligenter obseruato, Timotheum cognomento Aelurum, qui iam pridem monasticum vitæ genus excoluisset, postea autem esset in numerum presbyterorum Alexandrinorum ascriptus, ad episcopatus gradum capescendum suffragijs deligunt: ac simul atque in magnam ecclesiam, quæ Cæsaris nomine nuncupatur, deduxerant, illum suum declarant episcopum, dum Proterio adhuc suppeditabat vita, sacerdotisque muneribusungebatur. Timothei electioni interfuit Eusebius antistes Peusij, & Petrus ex Iberia ortus, Maiumæ ciuitatis episcopus: quas etiam res, historicus ille qui vitam Petri literis prodidit, commemorat: à quo traditur Proterium non à populo, sed à quodam milite trucidatum. Nam cum Dionysius, sceleribus ibi admissis impulsus, maxima cum celeritate Alexandriam veniret, maturaretque incensam seditionis flammam restinguere, quidam ex Alexandrinis, Timothei suasu, vt

scriptu

scriptum erat ad Leonem, Proterium abeuntem, confu-
gentemque ad baptisterium, visceribus eius gladio trans-
fixis, conficiunt, funeque circumligatum, in loco, qui Te-
trapylon, id est quatuor portæ, dicitur, omnium oculis sub-
ijciunt ad contemplandum: ac cum irrisione & clamore
Proterium occisum prædicant. Postea verò corpus per
totam ciuitatem raptatum, igni cremandum tradunt: atque
more belluarum viscera eius degustare neutiquam exhor-
rescunt: Sicut ex postulatione episcoporum Aegyptum in-
colentium, & totius cleri Alexandrini hæc omnia comple-
dente constat: quæ ad Leonem imperio Romano, vti dixi-
mus, post Martianum potitum, facta fuit, hisque ferè ver-
bis conscripta.

Pio, Christi amantissimo, & victori à Deo declarato,
triumphatori, Augusto Leoni postulatio ab episcopis
omnibus diocæsæos Aegypti vestræ, & à Clericis ma-
ximæ & sanctissimæ vestræ Ecclesiæ Alexandrinæ missa.

Cum sis humanæ vitæ diuina & cælesti gratia, velut do-
no tributus, Auguste imperatorum omnium sanctiss. non desinis
reuera proximè & secundum Deum in dies singulos comuni
reip. vtilitati prouidere. Et postea Timotheus, qui tum pres-
biter fuit, pace populi rectè de fide sentiētis cum apud nos,
tum apud Alexandrinos disturbata, se statim post conciliū
Chalcedoni celebratum cum quatuor aut quinque dunta-
xat episcopis & paucis monachis, tum peruerso Apollina-
rij, tum pernicioso eius ipsius Timothæi errore pariter cum
eo infectis (ob quem omnes id temporis à Proterio, viro di-
uinæ plane memoriæ & concilio episcoporum in Aegy-
pto coacto, dignitate sacerdotali, sicut canon ecclesiæ po-
stulat, abdicati, ab imperatoribus, quibus bilem mouerant,
in exilium eiectione fuerunt) ab ecclesia catholica & fide se
separauit seiunxitque. Ac paulo post. Idem Timotheus tem-
pore, quo Martianus, sanctissimæ memoriæ imperator ex
hac luce ad deum migravit, diligenter obseruato, maledicis
verbis, utpote nullis subiectus legibus, eum impudens lacerare
non dubitauit: sancto etiam & generali concilio Chal-
cedoni habito quasi perfrita fronte anathema denun-
ciare, pertrahere ad se populi venalis & seditiosi turbam,
contra

contra

contra diuinos canones, ordinem ecclesiasticum, temp. et
 leges dimicare, se intrudere in sanctā Dei ecclesiam pasto-
 rum tum & doctorem habentem, sanctiss. nostrum patrem,
 & archiepiscopum Proterium, consuetas celebrantem sy-
 naxes, & praesentes nostri omnium seruatori Christo pro san-
 cto vestro imperio, & pro palatio vestro Christi amantissi-
 mo offerentem. Et paulò infra. Vno die praeterlapso. Pro-
 terio sanctissimo episcopatus munere, vt moris est, perfun-
 gente, Timotheus assumptis sibi duobus episcopis digni-
 tate episcopali abdicatis, & clericis itidem exilio, vt dix-
 imus, multatis, à duobus illorum creatur episcopus, nul-
 lo omnino episcoporum Orthodoxorum ex diocesi Aegy-
 ptiaca, sicut in creando episcopo Alexandrino fieri solet,
 presente: & ita cathedram archiepiscopatus, sicut ipse puta-
 bat, obtinet, stupro planè contra ecclesiam habentem suum
 proprium sponsum, qui diuina in ea obibat mysteria, se-
 demque suam vti ecclesiae canon flagitat, gubernabat, ad-
 misso. Et quibusdam interpositis, sequuntur ista. Beatus
 ille Proterius nihil aliud facere poterat, quàm dare locum
 iræ, sicut scriptum est, & quò impetum eorum, qui ad necem
 illi inferendam accurrebant, effugeret, ad venerandum se
 recipere baptisterium: quem locum maximè omnium, etiā
 barbari & agrestes homines, qui sacratum eius decus, & gra-
 tiam inde emanantē penitus ignorant, violare extimes-
 cunt. At isti tamen qui propositum ab initio Timotheo cō-
 cilium re ipsa perficere nitentur, ne in puris illis & inui-
 latis quasi adytis Proterium seruari passi sunt, neque san-
 ctimoniam loci, neque, tempus (solemnis enim dies festus,
 salutaris Paschatis tum celebrabatur) reuerentes, neque
 reformidantes sacerdotij dignitatem, quæ inter Deum &
 homines mediatrix est, innocentem occidunt, crudeliterque
 cum alijs sex è medio tollunt: atque corporis reliquias vni-
 uersam vndique plenas abducunt secum, trahunt per vni-
 uersam ferè urbem, ludibrio miserandum in modum expo-
 nunt, atrociter verberibus lacerant corpus illud, quod ver-
 bera minimè sentiebat, discindunt membratim, & ne à vi-
 sceribus, more ferarum, degustandis illius, quem nuper me-
 diatorem inter deum & homines existimabant, se conti-
 nuerunt. Postremò quod reliquum erat corporis, igni tra-
 dunt

Rom. 12.

dunt absumendum: & cineres illius in ventum spargunt dissipantque, adeo ut effratam bestiarum immanitatem longe superare viderentur. Atque istorum omnium malorum author & architectus fuit Timotheus. Zacharias autem, qui res easdem narrat, literis nimirum Timothei ad Leonem missis persuasus, tradit plura præterea gesta esse, idque culpa Proterij, qui maximas turbas, ut ait ille, in Alexandriam inuenerat: facinoræque ea non à populo, sed à quibusdam militibus designata: eoque missum Stelam ab imperatore Leone, penas illis inflicturum.

De circularibus Leonis literis

Caput IX.

Leo imperator cum ab episcopis remp. Romanam incolentibus, tum ab alijs pijs viris ob monasticum vitæ genus plurimum cõmendatis, de concilio Chalcedonensi, & Timothei cognomento Aeluri creatione interrogasset, literas generatim ad omnes scripsit: misitque unâ exemplaria supplicum libellorum tum à Proterij, tum à Timothei fautoribus sibi oblatorum.

Literæ autem Leonis quaqua versum ad oes missæ sunt his verbis cõpositæ. Exemplar literarum diuinarum sanctissimi imperatoris Leonis, Anatolio episcopo Cõstantinopolitano, & oibus alijs per totum orbem terrarum metropolitanis, episcopisque reliquis missarum.

Imperator Caesar Leo, Pius, Victor, Triumphator, Maximus, semper Augustus, Anatolio episcopo, S.

FVit meæ pietati in optatis, ut tum oes sanctissimæ orthodoxæque ecclesiæ, tum præterea ciuitates reip. Romanæ subiectæ summa tranquillitate fruerentur, nihilque accideret, quod quietum earum statum perturbaret. Quæ autem turbæ nuper Alexandriæ contigerint, tuæ sanctitati minime iam obscurum arbitramur. Verum quod accuratius oia intelligas, & quæ causæ tanti tumultus, tantæque perturbatiõnis extiterint, verè cognoscas, exemplaria supplicum libellorum, quos sanctissimi episcopi & Clerici à prædicta vrbe, & diocesi Aegyptiaca Constantinopolim

Hh

urbem